

אוצרות ליזבאוויטש

עלון פנימי דו-שבועי, עבור תלמידי תומכי תמימים בכל הסניפים

הן גוים כמר מדלי וכשחק מאזנים נחשבו...
ולבנון אין די בער וחיתו אין די עולה...
יהיו כאין וכאפס אנשי מלחמתך

העולם עובר זעזועים לקראת משיח!

"... הגלות עומדת להסתיים, ועד כדי כך, אז די וועלט טרייסלט זיך שוין אויף מקבל זיין פני משיח צדקנו [= שהעולם כבר מזדעזע, כדי לקבל את פני משיח צדקנו]".
(ליל ט"ז בשבט תנש"א, בימי מלחמת המפרץ)

"... מיום שהותחלה המלחמה, הרי אין יום עובר שלא ידברו בדבר ביאת משיח"

(רשימת אדמו"ר מוהרריי"צ אודות אביו אדנ"ע - תורת שלום עמ' 277)

"אמר רבי יצחק: שנה שמלך המשיח נגלה בו, כל מלכי אומות העולם מתגרים זה בזה. מלך פרס מתגרה במלך ערבי, והולך מלך ערבי לארם ליטול עצה מהם.. וכל אומות העולם מתרעשים ומתבהלים ונופלים על פניהם ויאחזו אותם צירים כצירי יולדה. וישראל מתרעשים ומתבהלים, ואומרים: להיכן נבוא ונלך, להיכן נבוא ונלך? ואומר להם [= הקב"ה לישראל]: בני, אל תתייראו, כל מה שעשיתי, לא עשיתי אלא בשבילכם. מפני מה אתם מתייראים? אל תיראו, הגיע זמן גאולתכם."

"שנו רבותינו: בשעה שמלך המשיח בא עומד על גג בית המקדש והוא משמיע להם לישראל ואומר: ענוים, הגיע זמן גאולתכם."

(ילקוט שמעוני, ישעיה רמז תצט)

"יובל היא"

לפני מאה שנה:

ה'תשרי' הראשון בחצר חב"ד בלנינגרד רישומים אחדים מנפלאות תשרי תרפ"ה

נצטט רק שני קטעים מתוך הברכות אשר בירכו אביו:

- א. "בלילה היא... ודברך אשר התחננת לפני ד' בהפ"נ שלך ימלא השי"ת משאלות לבבך לטובה ולברכה בהצלחה גדולה, אשר תזכה כי על ידך יתגדל ויתקדש שמו ית', וזה לך האות - אשר כל אשר תעשה בשביל הרבצת התורה ולימוד דא"ח וחיווק המצוות יצליח לך השי"ת בהצלחה למעלה מדרך הטבע..."
- ב. "בלילה, השייכה ליום ב' ח' תשרי, ראיתו בפנים צהובות ומאירות... וד' הטוב יהי בעורך ותפעול להאיר את כל המקושרים, באור התורה והמצוה. ויתן השי"ת לך ולכל ב"ב חתימה וגמר חתימה טובה בתוך כאחבני". ודבריו האחרונים היו בנשיאת כפיים על ראשי..."

ומסיים הרבי הריי"צ:

"לא אדע פשר הדברים, ואקוה לד' הטוב כי יתקיימו ברכות אב קדוש בחסד וברחמים... וד' יזכי אשר אראה את הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק בהקיץ אשר יבאר לי

מאמרי החסידות שנאמרו בפני החסידים הרבים שהגיעו להסתופף בחצר הקודש בימים נוראים' היו עמוקים מאד, החסידים שהגיעו - חרף העננים השחורים של השלטון הקומוניסטי שהקדירו את פני יהודי בריה"מ - שכחו מכל הקורה סביבם, ושמוחו בהתחדשות ממלכת חב"ד בעיר הגדולה, לאחר העזיבה הכפויה מרוסטוב, מפחד הבולשת ואזהרותיה החמורות.

הרבי עצמו התוועד בשמחת תורה, כמו בימי קדם, כשהסגנון אף הוא היה שונה לגמרי ממה שהיה בשנים הבאות לאחר יציאת בריה"מ. ניתן לומר שיש דמיון רב בשנים אלו לשפתו הייחודית של אדנ"ע, כפי שנראה בהתוועדויות שהוהדרו ונדפסו על ידי הרבי נשיא דורנו ב"תורת שלום".

באותה שנה ראה הרבי הריי"צ נ"ע את אביו אדנ"ע בעת תפלת ערבית בליל א' דר"ה! ושמע ממנו מסרים רוחניים שונים, תורות וברכות.

האירוע ידוע לנו בזכות רשימה שנדפסה בסה"מ תרפ"ה בהוספה, מתוך כתב יד קדשו של הרבי, שבה מספר הרבי על כמה חזיונות מופלאים שראה באותו ראש השנה, ומהם

להביא הלילות:

ההתוועדויות בליזבאוויטש בסוכות תרנ"ד

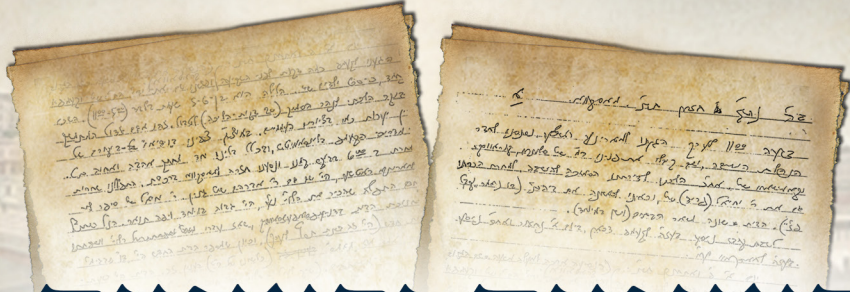
"בחג הסוכות, תרנ"ד, לא היה מאמר, כי הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק לא הרגיש טוב; כי בדרך-כלל היה מאמר ביום א' דסוכות לפנות ערב. באותו חג סוכות התוועדו הרבה [בהשתתפות הרבי הרי"ש ב.]. הגם שהוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק היה מוכרח לנסוע ביום א' דחווה"מ לבית המשפט [במקור: "אין סוד" = בית המשפט ברוסית] ברודניע, אבל לפנות ערב הוא שב, והמשיכו להתוועד.

הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק לא נהג אז לישון בסוכה, אבל לשבת ("דורכיצן") כל הלילה בסוכה - נהג..."

(ליל א' דחגה"ס תש"ה - ספר השיחות תש"ה, עמ' 35. תרגום חופשי על ידי המערכת)

פנינה

צוגעקומען
א פערעלע'

רשימות ורשמים

האחרונות שאמר לי אבי קודם הסתלקותו, והלא הייתי בנו היחיד, ושוחח עמי אודות ה'תמימים'³. ממילא חס לי לזרעי' כו' לדבר העדר לימוד זכות על יהודים, ומכל-שכן על תלמידים שהרי הם כבנים, ולכן הריני מודיע בתוקף שאין זה העדר לימוד זכות כו'.

בסיום ההתוועדות ביקש שיתוועדו בשבת בראשית ויקבלו על עצמם מדות חסידות וחכירות, לקום בשבע בבוקר, שתנומה לא תיפול על אברך כל זמן שלא למד ענין בחסידות בין בחול בין בשבת... ויתבררו ויתלבנו הדברים⁴.

1. הבדלים בסגנון השיחות מציינו גם בדורות, בשינוי מעשור לעשור, כנראה בחוש. ואכ"מ.
2. מתורגמים מאידיש על ידי מערכת "אוצרות ליובאוויטש".
3. כנראה - לחבכם, לקרבם ולעודדם.
4. התוכחה הנ"ל.

ענינים בדא"ח, ואשר אוכל לבקש על כל אנ"ש כי ימלא השי"ת להם בגו"ר...".

נחזור להתוועדות שמח"ת, ונפתח בציטוט אחד מדהים מתוכה:
"מי וועט דארפן אן הייבן לבנות חב"ד חדש" ... [= נצטרך להתחיל לבנות חב"ד חדשה...].

באחת השיחות מאריך הרבי באופן נפלא בתיאור סדר היום הראוי לכל חסיד, אף לבעל עסק בלינגרד.

בהמשך הוא פונה לאברכים ומוכיחם על הנוהג חסידית ויראת שמים, וכאשר הציבור נבוך מהדברים הקשים - הוא אומר את הדברים הבאים²:

"חס לי לזרעי' דאבא, לדבר העדר לימוד זכות על ישראל, שהרי המלים

ימים ראשונים

ההחלטה בשמחת תורה: ללמוד חסידות בחבורה דווקא

וכיון ש"יין" (ובפרט משקה המשכר יותר מיין) מעביר את האדם על דעתו - הרי זה יעביר על דעת הנפש הבהמית (שהיא דעתו של האדם מצד עצמו, שהרי "עיר פרא אדם יולד"), ומהיום והלאה - יביא לידי קידוב ללימוד החסידות ודרכי החסידות. וע"י הפצת פנימיות התורה, שנוסף על כך שכאו"א ילמד חסידות בעצמו, יקרב לתורת החסידות גם יהודי נוסף - נוכל לתבוע מהקב"ה את קיום הבטחתו, שהבטיח ע"י רשב"י בספר זוהר, ש"יפקון ב"י מן גלותא ברחמי", בחסד וברחמים.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן בידו הק' להנסעים בקבוקי משקה, שיסדרו התוועדויות במקומותיהם].
ישנה שיחה מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, שדיבר בשמח"ת אודות החלישות בהתעסקות בתורת החסידות, ותובע להנהיג לימוד החסידות בחבורה. ומוסיף, שהעיקר אינו כמות המשתתפים ("מען אָל זיך ניש שטעלן אויף כמות"), אבל בהכרח שתהי' "חבורה" כל שהיא, עכ"פ של שני לומדים.
וכיון שעתה מתחיל הסדר ד"ויעקב הלך לדרכו" - יש לקחת את ההתעוררות דשמח"ת על כל השנה, שלכאו"א תהי' קביעות ללימוד חסידות בכל יום, ולכל הפחות פעם או פעמיים בשבוע - יהי' הלימוד בחבורה, שע"י יתוסף חיזוק גם בהלימוד שבכל יום.

בנוגע לפרטי הענינים שבהם יהי' הלימוד - הרי בכלל הסדר הוא ש"לעולם ילמוד אדם תורה במקום שלבו חפץ", אמנם, כיון שישנו חוב על כאו"א להפיץ את תורת החסידות בסביבתו (כנ"ל סל"א), צריך להיות חלק מהלימוד במאמרים כאלו שיש בהם ענינים שיוכל לדבר אודותם עם בני ביתו ועם הסביבה, כדי שיהיו לו תמיד מן המוכן לדבר אודותם; ובשאר הזמן - ילמד "במקום שלבו חפץ", כפי השגתו ושורש נשמתו (אף שבנוגע לענין זה - "שורש נשמתו" - איננו יודע למי נוגע הדבר...).

(תו"מ ח"ג עמ' 85-83, יום שמחת - תורה ה'תשט"ו)

כתיב "יצב גבולות עמים למספר בני ישראל".
השייכות ד"גבולות עמים" ל"מספר בני ישראל" היא - שתפקידם של בני ישראל לברר את "גבולות עמים".

וענין זה נעשה ע"י ש"א אחד מכם גולה לברבריא ואחד מכם גולה לברטניא כו", שע"י מבכרים את העולם כולו. וכדאיתא בגמרא "צדקה עשה הקב"ה בישראל שפזרן לבין האומות", והיינו, שאין צורך שכל בני ישראל יהיו בכל מקום שבעולם כדי לברר את העולם כולו, אלא אפילו "אחד מכם" בכחו לברר את המקום שבו נמצא.

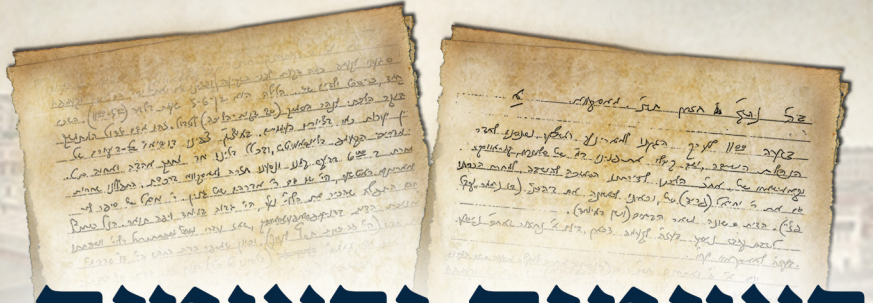
וטעם הדבר - כידוע שישנם ששים רבוא נשמות, וכנגדם ששים רבוא פרטים בכאו"א מחילוקי המדרגות שבתורה, הן בפשט, הן ברמז, הן בדרוש והן בסוד. וכשם שבתורה ישנו ענין ההתכללות, שכל אחד מה"פנים" בתורה כולל את כל שאר ה"פנים", כמו כן אצל בני ישראל, שע"י לימוד התורה נעשה אצלם ענין ההתכללות, שבכאו"א מישראל כלולים כל ששים רבוא נשמות ישראל, ולכן בכחו לברר את המקום בו נמצא, כאילו היו שם כל בני ישראל. ועד שישנו ענין העיבור - שכאשר נמצא יהודי בודד בפניה שוממה, מתעברת בו נשמת צדיק, ואפילו נשמות האבות ומשה רבינו, כדי שיהי' בכחו לברר את המקום שבו נמצא.

ובכחו של כל יהודי שלא להתפעל ולא להתבטל מהעולם כולו, כיון שיהודי הוא "דבר המעמיד" - שהרי בני ישראל מעמידים ומקיימים את העולם כולו שנברא "בשביל ישראל שנקראו ראשית" - ו"דבר המעמיד לא בטל".

וכן הוא בנוגע לפנימיות התורה שצריך להפיץ בכל העולם:
אפילו כאשר בכל הסביבה ישנו רק יהודי אחד השייך לתורת החסידות, ואפילו אם גם אצלו אין זה אלא דבר מועט (שהרי תורת החסידות בכלל היא בבחינת "קב חומטין" לגבי כור שלם) - בכחו לפעול על כל סביבתו, ולהאיר את סביבתו במאור שבתורה, זוהי תורת החסידות.

וכיון שהכח להעבודה ד"ויעקב הלך לדרכו" לוקחים משמחת - תורה - יקחו משקה מההתוועדות דשמח"ת.
ובהקדמה - ש"יין" מביא לקירוב הדעת, שמשום זה "גורו על יינן משום בנותיהן, ועל בנותיהן משום דבר אחר (עבודה זרה)".

ולכן, כשיקחו משקה מההתוועדות דשמח"ת, שבהתוועדות זו נוכר פתגם מכ"ק אדמו"ר הזקן, מכ"ק אדמו"ר האמצעי וכו', הרי כשיתנו למישהו לשתות מ"יין" זה, יתקיים בו "משום בנותיהם" - שיחפז לעשות שידוך חסיד, וכן יתקיים בו "משום עבודה זרה" - שיתחיל בעבודה שעד עתה היתה "זרה" אצלו.

רשימות ורשמים

הושיעה את עמך

כל יהודי הינו גיבור כארי וכלביא, ואין לו לחשוש מהגויים
השמירה על ארץ ישראל הגשמית והרוחנית

. . האמור לעיל קשור גם עם התחלת השיעור חומש היומי:

התחלת השיעור חומש היומי: "ולדן אמר דן גור ארי" יונק מן הבשן". ומפרש רש"י דן גור ארי - אף הוא הי' סמוך לספר לפיכך מושלו כאריות". ופסוק זה בא בהמשך לפסוק שלפניו? (בשיעור חומש דאתמול) - "ברוך מרחיב גד כלביא שכן גו", וכפי שמפרש רש"י: "כלביא שכן - לפי שהי' סמוך לספר לפיכך נמשל כאריות, שכל הסמוכים לספר צריכים להיות גבורים", ובהמשך לזה בא הפסוק "דן גור ארי", ש"אף הוא הי' סמוך לספר, לפיכך מושלו כאריות".

וזהו גם תוכן הפסוק (בהמשך השיעור חומש היומי) "ברזל ונחושת מנעלך" - כפי שמפרש רש"י: "עכשיו הוא מדבר נגד כל ישראל שהיו גבוריהם יושבים בערי הספר ונועלים אותה שלא יוכלו האויבים להכנס בה, כאילו היא סגורה במנעולים וברחים של ברזל ונחושת".

זאת אומרת: בפסוקים אלו מדובר אודות השמירה וההגנה על ארץ ישראל - הן ארץ ישראל כפשוטה, והן ארץ ישראל ברוחניות, כפתגם הצי"צ: "מאך דא ארץ ישראל", כלומר, שבכל מקום שיהודי נמצא תפקידו לעשות "ארץ ישראל" במקום זה, ע"י התעסקותו שם בכל עניני קדושה.

. . וכאשר יהודי חושב כיצד יצליח לעשות "ארץ ישראל" (ולשמור גבולותי) גם כאשר נמצא בחוץ לארץ ובזמן הגלות, כאשר "החושך יכסה ארץ גו", "מי יקום יעקב כי קטן הוא" - הנה על זה באה ההוראה מהשיעור חומש היומי (והיום שלפניו) שיהודי צריך לדעת שהקב"ה בעזרו - "רוכב שמים בעוזר ובגאותו שחקים" (כנ"ל בארוכה), ולכן הרי הוא במעמד ומצב של "גבור" - "גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו" - "כלביא שכן", דן גור ארי", היושב על הספר ושומר על ארץ ישראל (כפשוטה, והרוחנית), באופן ד"ברזל ונחושת מנעלך".

ולכן אין לו מה להתפעל מזה ש"רגשו גוים ולאומים יהגו ריק", מכיון ש"יושב בשמים ישחק" [אומות העולם חושבים שהם הצוחקים, אבל האמת היא ש"יושב בשמים ישחק"!], ולכן, הנהגתם של בני"י היא באופן ד"לכתחילה אריבער", כלומר, שחושך הגלות וכו' אינו תופס מקום כלל אצלם להתפעל ממנו ח"ו! וכללות הענין ד"לכתחילה אריבער" מתבטא גם בענין התוקף והגבורה ד"אריות" ("כלביא שכן", "גור ארי"), ובפרט בענין ד"יונק מן הבשן", שזינוק פירושו - קפיצה ודילוג שלא בערך מקפיצה ודילוג סתם.

וכאשר בני"י מתנהגים באופן האמור (שלא להתפעל מחשכת הגלות, ולא להתפעל מדבריהם של אומות העולם, בידעם ש"יושב בשמים ישחק") - אזי זוכים בקרוב לקיום היעוד "אז ימלא שחוק פיננו", כלומר, לא רק "שחוק" סתם, אלא באופן ד"ימלא שחוק פיננו", ובאופן ד"הרחב פיך ואמלאהו" - "לכתחילה אריבער".

. . יהודי צריך לדעת שהמושג של "דינא דמלכותא דינא" קיים אך ורק כאשר אין הדבר פוגע ב"ארץ ישראל", כלומר, עניני קדושה ויהדות, תורה ומצוותי, כי "ארץ ענינה" - שרצתה לעשות קונה, ולכן נקראים בני"י "ארץ חפץ", ו"ישראל" - מורה על הקשר שבין יהודי לתורה, כידוע ש"ישראל" ר"ת "יש ששים רבוא אותיות לתורה", שע"י נעשה יהודי בבחי' "ישראל", מלשון "כי שרית עם אלקים גו".

אבל כאשר מדובר אודות ענין שהוא כסתירה וניגוד לעניני קדושה - הרי ידוע הפתגם של אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע [ה"אושפיזא" דמחר - "הושענה רבה"] שהנשמה לא הלכה מלכתחילה בגלות, ובונוע לכל עניני יהדות אין ביכולתו של אף א' לומר

דעות ליהודי מה לעשות וכיצד להתנהג, ועאכו"כ שאין ביכולתו של אף א' להפריע ח"ו ליהודי!

זאת אומרת: מה שיהודי מתנהג בהתאם ל"דינא דמלכותא" (כאשר אין זה קשור עם עניני קדושה) - הרי זה רק מכיון שהתורה קובעת ש"דינא דמלכותא דינא", ולכן פשיטא שבקשר לכל עניני יהדות הנהגתו היא ע"פ התורה.

וכאשר יהודי חושב לעצמו "מה הרעש" אם יצא כ"חוט השערה" מעבר לגבול ד"ארץ ישראל", גבול הקדושה, הרי עדיין נמצא הוא סמוך לגבול הקדושה. . הנה על זה אומרים לו שגבול זה קובע את החילוק שבין תחום הקדושה לתחום הדיפך הקדושה. .

נוסף על האמור לעיל אודות "ארץ ישראל" הרוחנית (כללות ענין הקדושה) - ישנה בזה הוראה בנוגע ל"ארץ ישראל" כפשוטה:

כאשר ישנם אלו ש"מרעישים" בקשר לגבולותי של ארץ ישראל - צריכים לדעת שגבולותי של ארץ ישראל נקבעו בתורה ע"י משה רבינו, ומכיון ש"משה אמת ותורתו אמת" - הרי זו הוראה אמיתית ונצחית בכל הדורות, ובלשון פרשתנו "וזאת הברכה אשר ברך משה גו' עד הים האחרון", "עד היום האחרון".

ועל זה נצטוו בני"י לשמור את גבולותי של ארץ ישראל - הן השבטים שהיו סמוכים לספר, בדוגמת שבט גד, שעליו נאמר "כלביא שכן", "לפי שהי' סמוך לספר לפיכך מושלו כאריות", "שכל הסמוכים לספר צריכים להיות גבורים"; והן כל ישראל - "עכשיו הוא מדבר נגד כל ישראל, שהיו גבוריהם יושבים. . ונועלים אותה שלא יוכלו האויבים להכנס בה כו". כלומר: מכיון שיהודי מתקשר עם הקב"ה, "רוכב שמים בעוזר ובגאותו שחקים", הרי הקב"ה "הוא הנותן לך כח לעשות חיל", ועי"ז נעשה כאו"י מישראל (מאיזה שבט שהוא) "גבור" אמיתי, וביכולתו לשמור על גבולותי של ארץ ישראל.

ומכיון שהקב"ה מצוה לשמור על ארץ ישראל, באופן ד"ברזל ונחושת מנעליך", שתהי' "סגורה במנעולים וברחים של ברזל ונחושת", כדי "שלא יוכלו האויבים להכנס בה" - הרי מובן בפשטות עד כמה מושלל בתכלית הרעיון לוותר ולתת לגוי אפילו "חוט השערה" בלבד משטחה של ארץ ישראל - היפך הוראתו של הקב"ה שצריכים לשמור ולהגן על ארץ ישראל "שלא יוכלו האויבים להכנס בה"!. .

1. ויה"ו אשר בעמדתו רמקתם קדשו "הית גדול", שמגדלין בו תורה ומגדלין בו תפילה - תתקבל תפילה ובקשת בני"י "את צמח דוד עבדך מזהרה תצמיח. . כי לישועתך קוינו כל היום" (כפי שהתפללנו זה עתה בתפילת ערבית, וכן בתפילות שלפניו), ותיכף ומיד, כפס"ד הרמב"ם: "מיד הן נגאלין".

ועד אז - יתנהג כאו"י מבני"י באופן ד"גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו", בידעו שכאשר מתנהג ע"פ ציווי ה"שולחן ערוך" - הרי זה תחת אחריותו של בורא עולם ומנהיגו (כלומר: לא זו בלבד שהקב"ה ברא את העולם מאין ואפס ממש, אלא הוא גם מנהיג את העולם בפועל ממש), ו"לב מלכים ושרים ביד ה"!

ומה שאינו מבין זאת בשכלו, ובמשך עשרות שנים התנהגו בעניני העולם כאילו שאין בעה"ב לבירה זו, רחמנא ליצילן - "יערה עליו רוח ממרום", ומכאן ולהבא ישנה הנהגתו.

ובודאי יקבל הקב"ה את תפלתם של ישראל שמחשבתם ומזימתם של אלו שהתנהגו באופן האמור לא תפגע ח"ו בבטחונם קיומם ובריאותם של יהודים, שלא יהי' - כתוצאה מזה - אפילו פצוע א' מבני"י ח"ו, ועאכו"כ - לא יותר מזה.

ואלו שהתנהגו באופן האמור לעיל - הנה מבלי הבט על גודל עקשנותם, ומה שגרמו ע"י הנהגה זו - יערה עליהם רוח ממרום, ומכאן ולהבא ישנו הנהגתם.

- מה שמדברים ומדגישים כל כך שע"י הנהגתם גרמו הם כך וכך - הנה מכיון שמדברים זאת במקום קדוש, הרי בודאי שלא תהי' לזה השפעה שלילית ח"ו כי אם ע"ד שמצוינו בנוגע ל"כוס של ברכה" ש"מצטרף לטובה" בלבד (פסחים קט, ב), ובענינו - אולי יפעלו הדברים האמורים שאותם שהתנהגו כן ישנו את הנהגתם מכאן

ולהבא!

ולכל הפחות - לפעול עליהם שמכאן ולהבא יפסיקו להתערב ולחוות דעה בעניני בטחון! ..

ויה"ר שבקרוב ממש יקויים היעוד שאומרים בהפטרה דחג הסוכות (בברכה לפני' ולאחרי') - "והי' כל הנותר מכל הגויים .. ועלו מידי שנה בשנה להשתחוות למלך ה' צבאות ולחוג את חג הסוכות" ..

ומתוך שמחה וטוב לבב יוסיפו ב"שמחת בית השואבה" (נוסף על כללות הענין ד"זמן שמחתנו") דלילה זו, ועוד יותר - ב"שמחת בית השואבה" בלילה שלאח"ז, ליל הושענה רבה, שאז נפעל הענין ד"פתקא טבא" - השלימות ד"גמר חתימה טובה".

ואז מתכוננים לקראת שמיני עצרת ושמחת תורה - לראות בגלוי ש"ישראל ומלכא בלחודוהי" (כפי שאומרים בחלק הזהר ד"תיקון ליל הוש"ר"), ובמהרה בימינו ממש.

טרם צאתו התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן "עוצו עצה ותופר גו' כי עמנו א-ל".
(ליל ו' דחג הסוכות תשמ"ג, תו"מ שם ח"א, עמ' 235-236, 238-239, 243-245)

דואגים מה ילד יום, ושוכחים ש"לא ינום ולא יישן שומר ישראל"

.. וכאמור לעיל שזהו ענין שהזמן גרמא:

העולם - עולם כפשוטו - מבולבל, מלי לדעת מה יהי' כעבור חצי שעה אושעה, ובנ"י בפרט גם מתהלכים מודאגים; זה דואג "מה ילד יום" (מחר) וזה דואג מה יהי' כעבור חצי שעה... ושוכחים ש"לא ינום ולא יישן שומר ישראל".
וכפי שאמר חזקיהו: "אני ישן על מטתי" (כבוא הזמן שע"פ שו"ע צריך לישון), אלא מאי, מה יהי' בנוגע לסנחריב - הרי זה ענינו של הקב"ה! הוא יישן, והקב"ה יעשה מה שצריך להעשות!... אבל לפני ששוכב לישון, צריך להרגיש שהסיבה לכך שישן רגוע היא בגלל שהוא קשור עם הקב"ה.
וכאשר "בך בטחו אבותינו" - אזי יודעים בוודאות ש"תפלטמו"; והרי לא מדובר אודות ענין שאירע לאנשים זרים, אלא לאבותינו, שסללו עבורנו והראו לנו את הדרך.

(תו"מ ע"ז עמ' 318 - 319)

תורה חדשה

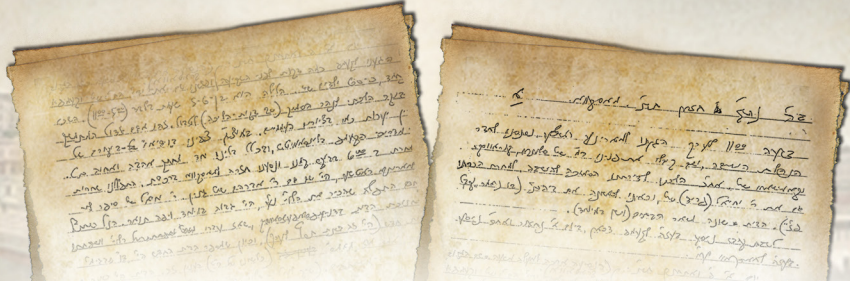
"שלושה קונטרסי ם נפתחים"

לקראת ראש השנה זכינו ל"שלושה קונטרסים נפתחים" מרבתינו נשיאנו. מובאים בזה תצלומי דף השער של הקונטרסים, לעידוד השגת הקונטרסים עצמם, לעיין בהם, כידוע שיחות הרבי על דברי החסידות החדשים היוצאים לאור, שבוזבז האוצרות הזה אינו בשביל להניח את הקונטרס על המדף, אלא כדי ללמוד בו.

לזכות

אחב"י החטופים שיי
וכל אחינו בני ישראל
בארץ הקודש

רשימות ורשמים

מעשיות חב"דיות [ז]

סיפורים אודות רבותינו נשיאינו וחסידים, שהועלו על הכתב בשנים תשמ"ג-תשד"מ על ידי הת"א.ק. הסיפורים מועתקים כאן נכתבם וכלשונם מן הפנקס.

אמירת מאמר "לעושה נפלאות" בזמן המלחמה

עו. פעם, בתשל"ה, אמר אד"ש לר"נ [נמינוב, מסתמא], אז דער אלטער רבי זאגט אז מ'דארף דאוונען שבת - לכה"פ א אנדער האלבן שעה, בין איך מוכן אראפנעמען אן האלבע שעה, אבער א שעה דארף זיין. [= אדה"ז אומר שבשבת יש להתפלל שעה וחצי; אני מוכן להוריד חצי שעה - אבל שעה צריכה להיות].
(מפי ר"י שי' ליבעראו כמדומה)

יום א' אדר"ח כסלו, חג הגאולה דכ"ק אדמו"ר שליט"א. ה'תהי' שנת ד'ברי מ'שיח. רשימת סיפורים ששמעתי בהתוועדות - המשך מגליונת קודמים]:

עד. בסוכות תשל"ד הכניסו הזקנים פ"נ לרבי על כל הענינים באה"ק, המלחמה ומיהו יהודי וכו' (כי קודם לכן בהתוועדות דיבר אד"ש שכדי לפעול צריך להיות התעוררות מצד המקבל), והי' זה בגעה"ת, ואמר אד"ש: איך געפיין זיך דאך אין א קו של שמחה, און וואס ווילט איר מיר אריינעמען אין א קו פון מרירות. ואעפ"כ ציוה אד"ש לקרוא [את הפ"נ שמסרו] על האוהל.

באותו זמן ציוה אד"ש לדבר בבתי הכנסת על שמחה וכו', גם דיבר בא' השיחות ק', דע"י שיפעלו למטה ע"י שמחה - יפעול הדבר בשר של מעלה וכו'. ואמר אד"ש (בסוכות כמדומה) ומלאה הארץ פארברענגענישן את הוי'.
(מפי הרב יוסף יצחק גורעוויטש)

עז. פנייע ראקשיקער (שרייבער) ישב פעם עם ר"נ נעמינאוו להתוועד. הי' להם רק כמה טיפות משקה, ונתן מעט לר"נ ומעט השאיר לעצמו, ושר כל הלילה אשרי מי שלא חטא, וזה הי' כל ההתוועדות.
(מפי ר' איטשקע שי' גורעוויטש הנ"ל)

עה. בתש"י, קודם שקיבל הנשיאות, אמר אד"ש כמ"פ ש"אין לי הוראה פון שווער". ונסעו מנין אנשים לאוהל, וביקשו שאם רק זו הבעי' - מבקשים הם שתהי' הוראה, ומאז הפסיק אד"ש לדבר ע"ז.
(מפי הנ"ל)

עת. בתשכ"ז אמר אד"ש בשמח"ת מאמר ד"ה לעושה נפלאות, ובתשל"ד, והשנה (תשד"מ) שוב, וד"ל.
(רא"ד שי' הלפרין)

1. ראה אנה"ק ס"א אודות בעלי עסקים, שבשבת אף הם מחוייבים להאריך בתפלה, דהיינו "שעה ומחצה" שכתב לפני זה. ועצ"ע. ואולי הכתוב כאן [בסיפור] אודות שבת - אינו מדוייק, והלשון היה אודות יום רגיל

אוצרות גאולה

"לדעתי מוטב שמישיח יבוא באמצע ההתוועדות..."

"ישנם כאלה החושבים שיש להמתין תחילה עד לסיימה של ההתוועדות, ואח"כ ילכו לנוח, ורק אח"כ ילבשו "זיידענע זופיצע" [= חלוק משי] כדי לקבל פני משיח צדקנו; אמנם לפענ"ד ולדעתי - מוטב שמישיח יבוא יתיכף ומיד ממש, במוצאי שבת, ביו"ט, באמצע ההתוועדות... [ובלשון חז"ל - שמישיח בא "בהיסח הדעת", היינו, בחינה שלמעלה מהדעת], ואז - נמשיך את ההתוועדות, ולאח"י עריכת ההקפות - בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש "קרית מלך רב", "בהר הקודש", ובבית המקדש, עד לקדש הקדשים... בעגלא דידן ממש".

(ליל שמח"ת תשמ"ז, תורת מנחם שם ח"א, עמ' 339)

מערכת "אוצרות ליובאוויטש"

איתור מקורות מידע: כמה מהת' באה"ק | עריכה: אלישיב הכהן קפלון | לתגובות: otsrotlyubavitsh@gmail.com
אתר העיירה ליובאוויטש: www.mylubavitch.org

"בית חיינו"

תשמ"ז

גליון
2

אנו ממשיכים לפרסם תצלומים מתוך הגליונות המקוריים של חוברות "בית חיינו" שיצאו לאור במהלך "קבוצה" תשמ"ז. זכור לטוב חבר המערכת הת' מנחם שי' וייספיש, שנטל על עצמו גם את עיצוב הגליון, לאורך כל השנה.

וגו'
מאמר ענין שיחה ד"ה ויאמר לו יהונתן מחר חודש

שיחה ג'
אודות חלוקת משקה לכהי"ד וכיו"ב. מכירת המצות כנורג. אחר חלוקת משקה החל אר"ש לבגן "והרקותי לכם ברכתי", ואחר מכירת המצות - בגיון "הקפות" לאביו הרלו"צ ז"ל.

א' מזקיק החפסדים שהי' בגילופין רקו במקום הפנוי שליד מקום מושבו של כ"ק אר"ש, וביקש שרות מכ"ק אר"ש וספר כמה ספורים. באמצע הביאור בזוהר, כשאמר כ"ק אר"ש שצריך ללכת מחיל אל חיל, ולא מספיק שרש דרשה א' וכו'... אלא... וכאן הפסיקו הנ"ל והמשיך... "נאכאמאל", ואמר כ"ק אר"ש: "יניקו, ניט נאכאמאל, נאר לכו מחיל אל חיל...". בשיחה אח"כ יזכר שוב באמצע, ואמר כ"ק אר"ש: "איך האב אויסגעזעט דייך דרשה, הער אויס אויך מיין דרשה"...

שיחה ד'
א' ער"פ "ויעש ה' אלקים לאדם ולאשתו כחנות עור וזכרם" ומגשר רש"י ב' פ' בכתנות עור, שלכאז' אינם נוגעים לפשט, וכמשי"ת לקמן.

בלקוטי לוי"ץ על זוהר נובא מאמר הזוהר בפ' "אוהל מועד": "מאי מועד: י"א אמר (פירוש) לטב ור' אבא אמר לבקש (פירש באופן שלילי), ולא מובן הצורך לפרש ל"ביש", וכמשי"ת לקמן. השעור היומי רמב"ם בהלכות מקואה, שחכמים הלכתי "רמז יש דבר... והביא נפשו במי הועתה הטהור כו"ו וכמשי"ת לקמן ענין רמב"ם בעבודת האדם, והא"י שכו"ו א"י זוסוף בשעוריו הורה: "חתי", רמב"ם כו'.

שיחה ה'
הביאור בפ' רש"י: לכאז' קשה מה תצורן שהוי' אלקים לבישים כחנות, שהוי' ענינו מדה הרחמים, ולכן פירש רש"י ב' פירושים שרואים בהם רחמים מיוחדים מלמעלה: א' ציפורין מדובקים על עורן, שזהו נס מיוחד. ב' צמר הארנבה שהוא רך וחם.

- 3 -

ניו ו' עייק כ"ח חשוי:
בערטיק לא יצא לספר"ח - להדלק"ג שלא כפי הרגיל מדי ערש"ק. הליקוט השבועי - לליקוטי שיחות" החל להופיע בלח"ה, לשמחה קהל דוברי העברית.

הקציר מהתעודות שבה בראשית מבה"ח וער"ח מרחשוון

שיחה א'
א' הקטר בין ר"ה (החל למחרת שבת זו) לר"ה - שטמנו נמשכת חיות חודש זה: ב"ה, "היבריס חזרים לקדמונה" ויש להמשיך את חיות השנה ("מלכות"), מחדש, ע"י העבודה "המליכותי עליכם" - ענין הביטול, וער"ח בפרסיות בכל ר"ח, שבער"ח נכללת חיות החודש במקורה, ויש להשפיע מחדש ע"י הביטול, ו"יעקב הלך לדרכו" - להמשיך עבודה זו בכל השנה.

ב' תמיחה בענין התפורה: מדוע אין התפורה קטורה לעניניא דיומא, (ער"ח, שבת כו"ב) כמקובל בכל הפסדה, (ומלבד ציצון האמריק (מחר חודש), אין כל קשר).

שיחה ב'
א' בהמשך למה שהקשה אר"ש בהתעודות לום שמי"ח, במחלוקת ר"א ור"י אמתי כנרא העולם, עיקר הקושיא הוא: איך יחכן שלא נשאר זכר לדעת ר"י שבניסן נבחי" (לא מבנה וכו'). ולא ציזון זכרון כלשהו להמלכת אה"ר את הקב"ה (וכו'). ובפרט שבמחלוקת הנ"ל נפסקה הלכה כמותו - "למקופה כו"ו".

ב' ביאור קודר נוספת ברש"י שרובר ע"יו בהתעודות ליל שמי"ח, על הפסוק "ולכל היד התקנה", מפרש רש"י "שעיקבל את התורה בלוחות שבילוי", לפי המפרשים המעלה בה שכל אף שהיו כברים (אכן סנפרינון) יכול ה' להריטם, וכמה קושיות על פירוש זה, ועיקר: במה נחשבה מעלה זו ביחס לכל האורות והמופתים וכו'. ויש לפרש (ולדיק) שקיבל את התורה, שמעלה היא כך שהיו למשה רבינו הכלים המתאימים לקבל כל התורה כולה (ולא בה שרשים הלוחות הכבוד).

- 2 -

בית חיינו
— ידיעון 770 —
— מנימי —
גליון מס' 2
י"ל ע"ו "קבוצה" — תשמ"ז

מר-חשוו

"ויעקב הלך לדרכו"

תשובות שהואיל כ"ק אר"ש לענות באורונה

1) על הרו"ח מעפולות הטנקיסטן מעש"ק בראשית הואיל כ"ק אר"ש לענות:

"נ"ל וכל הקודצין נת' ומ"ו והזמ"ג מרחשוון החולת זמן גשמי ברכה (דכל השנה כולה) ה"חשמי"ז - שנת שבת לה" - לשם ה' (פרש"י) ורוא רמב"ם חותם הל' תשובה."

2) לאחד המגינים שחזר לאה"ק, ששאל היות ורוצה הוא לתזור הנה והוא יעשה זאת ע"י העלולם סטוימים, ולכן מבקש ברכות. מענה כ"ק אר"ש:

"אין דרידלאך כפשוט".

3) א' המגינים ששאל האם לעבור לפישה אחרת, והוא מבטוח שלמד שם, כ"ק אר"ש סימן קו על ההבטחה, וכתב:

"ע"פ הנ"ל התכמתה וברכת".

4) לאחד המגינים שחזר לאה"ק ששאל היות שיש שתי ישיבות הרצוצה שיבאו למודר שם, ואינו יודע איפה ללכת. מענה כ"ק אר"ש:

"כפונדוס, כעצם התנהלה האורונה דשט".

5) א' המגינים באה"ק שהודיע לכ"ק אר"ש שביכוו פשו בעיות פנימיות בלשיבתו והוא יוצא נפסד מזה שאינו לומד כ"כ טוב, ולכן חושב הוא לעבור לישיבה אחרת, ואיך שלא יהי' מבקש ברכה בלימודים בכל ישיבה שחתה". כ"ק אר"ש **חוק בשני קודם את המלים "לעבור לישיבה אחרת" ועל קשה הברכה ענה כ"ק אר"ש:**

"אזכיר עה"צ".

6) א' השלוחים כתב לכ"ק אר"ש שהרכי הרי תובע להקים בחי חב"ד וכו' וטובט שיהי' בהצלחה, והקים בית חב"ד מלפני כמה שנים, אבל אינו מצליח כ"כ, והוא שבור מזה וכו'. מענה כ"ק אר"ש ה':

"פשוט שאין כוונתו לשבור ח"ו ואורבא, אזכיר עה"צ".

7) א' שכתב לרבי שהוא נוסע לבקר באה"ק לכמה שבועות קיבל מענה:

"קיינס מצרות התלויות באר"ש, וצירף 20 ט"ח לו ולאשתו (לכ"א 10) לשליחות מצוה."

8) על הודעת וועד הקהל לקבלת המיכנוי ע"ע, וחלוקת המפקדים הואיל כ"ק אר"ש לענות:

"נתחבל ור"ח על הבו"ס ואזכיר עה"צ בל"ג - שיקויים כבה"ל בכל דום אמת נצבים לפני ה"א".

9) כשהכניסו דוגמת החותמת של "ב"י"ץ דק"ק דשכונת קראון הייסט ברוקלין נ.י. ארה"ב" הואיל כ"ק אר"ש לענות:

אזכיר עה"צ שיהי' בהצלחה".

- 11 -

10 -

רשימות ורשמים

אוצר שנתעלם מן העין

הגויגים לרגל נסיעת התמימים שי' לרבי, ושהייתם בסמיכות לספריית הרבי

א. בן אליעזר

בתוך מהלך ד' אמות מבית חיינו שוכנת ספריית הרבי, הכוללת בתוכה את "הספרים והכתבים" המקוריים (!) של רבותינו נשיאינו, שעלי הישדדס בידי זרים זעק הרבי לאורך משפט הספרים, וכמו כן - פריטים נדירים של רבותינו נשיאינו, שאין בכל תבל כולה.

והנה, באם היתה הכניסה אסורה - ברור שהיו משתוקקים להיכנס ולו לרגע, כדי לזכות להביט באוצרות ח"ן אלה, אך כיון שהכניסה חופשית לגמרי, ובמחיר של ג' דאלאר'ן יכול כל החפץ בכך, להיכנס ולשוטט בין כתבי יד קודש אשר בהם נגלו האלוקים - שוב אין בהם חפץ, שהרי רק מים גנובים ימתקו, כנודע.

ומכל מקום, כל בעל נפש אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו, יבוש לשוב לביתו מבלי לעלות אל המקום המקודש ההוא, ועיניו תחזינה מישירים בכל הטוב הצפון והגלוי באותם ארונות-קודש בספריית הרבי. ויזכה לראות גם בשוב הספרים והכתבים המצויים בשביה בגולת רוסיה, במהרה בימינו ממש!

תארו לעצמכם שאתם נמצאים בארמון, ומראים לכם את האולמות המפוארים ואת החדרים המיוחדים שבהם המלך שוהה, עתים עם הציבור, עתים עם עצמו בהתבודדות עם "שמי השמיים", אבל מספרים לכם שאת אוצרותיו האישיים של המלך, שאותם ירש מאבותיו ומאבות אבותיו אין אפשרות להראות, כי נאסר על כל בריה לראות את האור הגדול הבוקע מאותם אוצרות זהב ופנינים - האם לא היתה נפשכם משתוקקת להציץ ולו לרגע באותם אוצרות מסתוריים?! והלא "חסידישע גניבה" היא אחת המצוות החסידיות הנישאות הבלתי כתובות, ומה יהא על קיום מצוה נשגבה זו?!

אך כל זאת רק כאשר לא מרשים לכם לראות את האוצרות, אמנם כאשר מרשים לכם לראות את כל המופלא מכם - היכן כאן הקונץ?... זו הרי אינה חסידישע גניבה! ואין איש מתעניין באותן אוצרות, למרבה התמיהה והפליאה.

וככל הדברים האלה וככל החזיון הזה:

ליובאוויטש עכשיו

שבתא טבא בעיירה ליובאוויטש

יומן קצר של ביקור בליובאוויטש בש"ק י"ג תשרי תשע"ט

אלישיב הכהן קפלון

שני אנשים הגיעו להניח תפלין ולהתפלל באופן עצמאי. אחד מבוגר מעט, סיפר לי על סמולנסק בעבר, ועל צערו על כך שלא ידע בעבר יותר. הוא מבין קצת אידיש. הוא גם הסביר איך נקטע בסמולנסק ולא עלה לארץ. השני היה צעיר. אף הוא כראשון התפלל ברצינות ובכוונה.

בצהריים יצאנו לליובאוויטש. עצרנו ברודניא לקנות כמה דברים. קניתי מתנות נחמדות ל... נהניתי מכך שבבית יהיו מזכרות מרודניא. גבריאל הראה לי מבנה לא גדול, עזוב, שהיה תחנת הרכבת של רודניא, שממנו יצאו בעגלות לליובאוויטש. אני צריך להשיג תצלום טוב של המקום. יוצאים לליובאוויטש. מגיעים לגשר שמעל הנהר ברזינה, שליובאוויטש יושבת על גדותיו. הגשר הישן שהיה בומנים ההם היה סמוך, ונשאר ממנו שריד אחד (עמוד-תמך) שגבריאל הראה לי.

הגשר הוא כעת קטע כביש קצר, וברגע זה אני רואה את ה"חצר", וצוהל כמו ילד שהגיע ללונה-פארק... למרות שהייתי שם רק לפני שנתיים - זה ריגש מאוד מחדש.

כעת לראשונה היה לי זמן רב לשוטט ברחובות העיירה ולהבין היטב מה שייך לאיפה... את הסיוור הראשוני עשה לי גבריאל באוטו מיד בכניסתנו, וכך גם הייתי

ביום ה' בערב, אור ליי"ב תשרי, היתה הטיסה למוסקבה, השליח ר' גבריאל גורדון ואני. כל הדרך שוחחנו בענייני ליובאוויטש העיירה כיום (המצב ה... והתכניות לעתיד), עד שלא שמתי לב לזמן העובר, והנחיתה הגיעה.

הגענו לשדה התעופה בחצות. גבריאל, שאינו מפסיק לטוס, ידע דרך איזה דלפק של משטרת הגבולות לעבור - כמובן של זה המיועד לנוסעי המחלקה הראשונה... אבל הם לא שואלים שאלות, אנו אכן ראויים לפי מראנו לנסוע במחלקה הראשונה, וגם זה מספיק כדי להתייחס אלינו באדיבות ובמהירות. עוזרו של גבריאל, ולודיא-זאב, מגיע עם רכב שכור, וגבריאל נוהג שעות ארוכות עד סמולנסק. הגענו ב-6 בבוקר. עיר יפהפייה. בית הכנסת - ארמון. ולהבדיל, מקוה - חמשה כוכבים.

הצטלמתי ליד השער המפורסם באמצע החומה העתיקה והמרשימה של סמולנסק, שדרכו עבר אדמו"ר הזקן בעת הבריחה מהצרפתים (ראה "המסע האחרון" (מונדשיין)).

לאחר המקוה למדתי מאמר של הרבי מהר"ש, שהיו בו דברים מעניינים ומפתיעים בנוגע ליו"כ פסוכות (מאמר של תשרי תרכ"ז, בסוף "תורת שמואל" תרכ"ו). התפללתי. השינה ממני והלאה.

לראשונה ליד קבר-האחים הי"ד. אח"כ הסתובבתי גם לכד.

הגוברנטור של סמולנסק עושה רבות למען העיירה בזכות קשריו של סאשה ברדה איתו, וכעת גם של גבריאל - שמצא חן בעיניו. הוא הראה לגוברנטור את התמונה שלו בספר שלנו ["ליובאוויטש - העיירה של חב"ד"], והוא התלהב ושאל מתי הספר יהיה מתורגם. [הספר אכן תורגם אחר כך, והופיע בחלקים בגליון "וסחז'דניע", עד תומן].

הוא דאג לאחרונה תוך זמן קצר שהכבישים בליובאוויטש ייעשו באספלט. רק רחוב אחד, טומסקי, נשאר למזכרת עם בוץ ליובאוויטשאי. אמרתי לגבריאל שחייבים לדאוג שיישאר לפחות ד' אמות על ד' אמות של בוץ.. די באווסטע בלאטע פון ליובאוויטש. זה יהיה גם ערבוב השטן, שלא יהיה לנו בלאטע בליובאוויטש ברוחניות. וק"ל.

למי שפסע כאן בעבר כאשר כל הרחובות היו בלתי סלולים - מדובר במשהו מכאיב במקצת. למי שלא היה כאן מעודו, מומלץ להזדרז ולהגיע לכאן לפני שיתקינו כאן תאורת רחוב... כרגע בלילה עלטה מוחלטת! במחצית מהבתים, או יותר, אין איש מתגורר, ומתוכם חלק לא מבוטל פשוט חָרַב. כך שהאור המבליח מהבתים הוא נהורא אוכמא בלבד.

*

רק סמוך יותר לשבת הגיעו שאר האורחים כ-15 איש (גברים, כי אין לע"ע בתי הארחה) וכחמשה ילדים. בעיקר ממוסקבה, אבל גם מהארץ ומארגנטינה, ואולי עוד. ציבור מגוון, שונים איש מרעהו.

הלכתי ל'אוהל', הנמצא בקצה העיירה, מחוצה לה. עמדתי בחוץ בסמוך. הדלת היתה סגורה והיה שם אברך אחד בפנים זמן רב. המרחב של השדות והשקט המוחלט תורמים הרבה למעמד, המעורר הרבה מחשבה על עצם הזכות להיות כאן - בהשגחה פרטית - ליד (ציוני) ה'צמח צדק' והרבי מהר"ש, בערב יום ההילולא.

חזרתי ל'מוזיאון ליובאוויטש' שבמרכז ה'חצר', שם התפללנו, ולהבדיל - אכלנו וישנו כולנו בחדר אחד, מיטה ליד מיטה, כמו במעון..

חוויה מיוחדת במינה - כניסת השבת. ה'חצר', שכולה מרחב גדול של עצים, דשא או עשבים פראיים, נראית במיטבה ברגעים אלו. שקט ושלווה. השבת נכנסת ללב.

אני משתדל להיות (להסתובב לכד) בעיקר בשטח שעליו עמדה הישיבה, תומכי תמימים. מנסה לדמיין לעצמי איך המקום היה נראה כאשר היה חי ותוסס. קשה אפילו לדמיין זאת. לפחות לדעת שכאן היו ההתוועדויות, עם ה'גילויים', של הרבי נ"ע, וכאן נאמרו המאמרים (אגב, ככניסת השבת) מדי שבת בשבתו, כשמסביב היו כל ה'תמימים' המקושרים בלב ונפש. פלנטה אחרת.

סעודת שבת נהייתה להתוועדות נחמדה, לא סוערת. ר' בערל הצקלביץ' תרגם לרוסית את סיפורי הרב שד"ב וולפאז. נוצר קשר בין המשתתפים. כולם במצב רוח מרומם במיוחד, וכמובן נוגן כהלכה ה"לכתחילה אריבער" של בעל ההילולא הרבי מהר"ש.

למחרת בבוקר טובלים בנהור הקר מאוד ולא ממחרים לשום-מקום. התפלה כמו בליל שבת היתה ביחד, כשהילדים, ילדי אנ"ש, שרים יפה

מאד, כמו במארינא-ראשצע כנראה. זכיתי לקרוא בתורה. פרשת ושירת האזינו, 'קריאה' מיוחדת³.

ביום - ההבדל בין השפות השפיע יותר, ובכל זאת היתה קצת התוועדות משותפת. האוכל בשפע. יותר מדי. אכלתי ע"ד הרגיל, והתפעלתי מהיכולת ה"מופלאה" של אנשים אחרים לאכול (להכיל) יותר, או הרבה יותר..

כשעתיים לפני מנחה, לאחר מנוחת שבת לא ארוכה, יצאנו כמה אנשים לסיור בעיירה כשגבריאל מסביר בקצרה על האתרים השונים, בית העלמין העתיק ועוד. כעת לראשונה הילכתי ברחוב טאמסקי הנ"ל, ונהניתי מאד מעצם ההליכה ב"רחוב" [= שביל רחוב בין גדרות הבתים], שהזכיר לי איך נראו כאן בעבר כל הרחובות.

בנוסף לרחוב חבד'סקאיא התוסף לאחרונה רחוב שניאורסונא.. וזה כתוב על שלטי הבתים, מטעם עיריית ליובאוויטש הרוממה. רק לאחרונה נתקבלה החלטה במועצה המנומנמת לקרוא שמות לרחובות העיירה. גבריאל שהיה חבר בוועדה המייעצת.. דאג שכמה שמות יהיו משלנו, שילעווע ועוד, וכמובן "חבדסקאיא" ו"שניאורסונא", כנ"ל.

כמוצאי שבת מלוה מלכה משותף. ארגון המקום. אנשים יוצאים לדרך. גשם החל לרדת, תחושה לא מרוממת.

ההפתעה היתה בהמשך. לאחר שנסעו כולם, נשארו גבריאל, זאב ואני. בערך ב-11 עברנו דרך ה'אוהל'. גבריאל סידר פנסי רחוב בשביל שבין "בית שניאורסון" ל"אוהל". זוהי לע"ע תאורת הרחוב היחידה בעיירה. גבריאל וזאב נכנסו והשאירו את הדלת פתוחה, כשהאור שבתוך האוהל מאיר באופן מיוחד באפילת הלילה. כעת יכולתי לראות את מצבת אדמו"ר מהר"ש, כיוון שהיא זו שנותרה שלימה (משא"כ של הצ"צ), ולמרות הגדר שסביב שני ה'ציונים' ניתן לראותה. היה זה מחזה חזק עבורי.

ניגנו יחד "לכתחילה אריבער" בחיות וקצת בהתעוררות. זאב מצלם אותי כל הזמן. ביקשתי ממנו בסמולנסק לעשות לי תמונה אחת (כנ"ל) למען ההיסטוריה, ומאז הוא שכח להפסיק.

יצאנו לדרך. תוך כדי נסיעה ברחובות ליובאוויטש הבטתי אחורה - חושך מצרים! רק פנסי האוטו מאירים לנהג את המשך הדרך.

גשם שוטף ירד. נסענו תחלה לסמולנסק. השליח הרלווי"צ שי' מונדשיין כעת נמצא בעיר [לא היה בערב שבת].

הוא פגש אותנו בלבביות. שליחותו בסמולנסק הזכירה לי את הבדידות ברוסטוב בתקופת טרום-הישיבה. ואכ"מ.

מישם נסענו כחמש שעות למוסקבה. גבריאל החזיק ב"ה מעמד בנהיגה הארוכה. הטיסה עברה ב"ה בשלום והגענו לארץ לפני הצהריים, ערב סוכות.. הגעתי ישירות לשבת, וקניתי חלות טריות לחג, כאחד האדם. ככה נופלים גיבורים מהוללים.

"כמה טוב לגור בארץ", אבל עוד יותר טוב - לבקר בליובאוויטש.

1. כיום קיים בשטח זה המבנה המשוחזר של הישיבה.
2. שהגיע אף הוא ממוסקבה (בה התארח אצל חתנו השליח הרב בקרמן) לשבות בליובאוויטש.
3. לפני קרה"ת מסר הרב וולפאז שי' שיעור מרשים בהלכות שבת, בענין שהיה נוגע למעשה לשבת זו, כבעיה שהתעוררה.

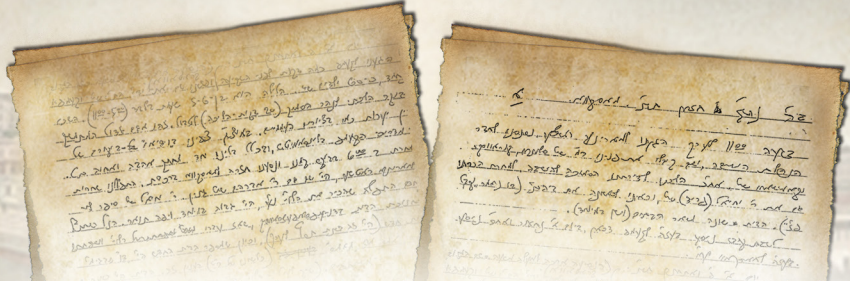

אמירת סליחות בביהכ"נ הצמוד לאוהל הקן.

מוצאי שבת סליחות, כ"ה אלול, תשפ"ד, בעת עריכת 'הבדלה' במבנה ה'זאל' המשוחזר

באדיבות השליח הרב גבריאל גורדון
האחראי על שימור ופיתוח המקומות הקדושים בליובאוויטש

רשימות ורשמים

שיר של יום

אנו מגיישים בזה פתגם נבחר מתוך ספר "היום יום", לעידוד הבנת הפתגמים לאשורם ולעומקם, מתוך הספר "היום יום לעם".

לכל פעולה רוחנית יש השפעה פיזית

כט תשרי

מְבָרְכִים אֶת הַבְּרָכָה הַמִּיחֶדֶת לְרוֹאֵה קֶשֶׁת⁸⁶⁸, לְמִרוֹת שֵׁשׁ שְׁמֹסְפָקִים אִם יֵשׁ לְאִמְרָה.

אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי מְזִיבוּזִי הָיָה בְּמַחְלֶקֶת עִם אָדָם נוֹסֵף מִתּוֹשְׁבֵי מְזִיבוּזִי. פֶּעַם בְּהִיּוֹתוֹ בְּבֵית הַכְּנָסֶת שֶׁל הַבַּעַשׂ"ט צָעַק וְאָמַר, שֶׁהוּא מוֹכֵן [מֵרֵב כֶּעֶס] אֶף 'לְקִרְעַ כְּדָג' אֶת אוֹתוֹ אָדָם!

הַבַּעַשׂ"ט שָׁמַע אֶת הַדְּבָרִים, וְהוֹרָה לְתַלְמִידָיו שִׁיאֲחֲזוּ בִּידֵיהֶם אִישׁ אֶת רַעְהוּ וְיַעֲמְדוּ לְיָדוֹ בְּעֵינָיִם עֲצוּמוֹת.

הַבַּעַשׂ"ט הִנִּיחַ אֶת יָדָיו הַקְּדוּשׁוֹת עַל כַּתְּפֵי שְׁנֵי הַתַּלְמִידִים שֶׁעָמְדוּ לְצַדּוֹ. לְפָתַע הִחֲלוּ הַתַּלְמִידִים לְזַעַק מְרֵב בְּהֶלָּה: הֵם 'רְאוּ' אֵיךְ שֶׁהָאִישׁ קוֹרֵעַ אֶת חֲבֵרוֹ כְּדָג!

סְפוּר זֶה מוֹכִיחַ בְּבִרְרוֹר, שֶׁמִּכָּל 'כַּח' (פְּעֻלָּה רוּחָנִית, כְּמוֹ מַחְשְׁבָה אוֹ רָגֶשׁ) יֵשׁ תּוֹצְאָה מִמְּשִׁית - אוֹ בְּלְבוּשׁ⁸⁶⁹ חֲמֵרִי⁸⁷⁰, אוֹ (כְּמוֹ בְּסְפוּר זֶה) בְּצוּרָה רוּחָנִית, שֶׁנִּתֵּן לְקַלֵּט אוֹתָהּ רַק בִּיכוּלוֹת מְפֹשְׁטוֹת וְעֵדִינּוֹת, גְּבוּהוֹת מִהֲרָגִיל.

868. מקורה במסכת ברכות נט, א. וראה שולחן ערוך סימן רכ"ט, סעיף א'. הברכה מובאת בסידור 'תהלת ה' ב"סדר ברכות" (לפני ברכת המזון).

869. תוצאה של 'כח' היא כביכול לבוש 'ליכח' כיון שבתוך התוצאה (הפעולה החומרית) נמצא ה'כח', ואם-כן התוצאה כאילו משמשת 'לבוש' 'ליכח'.

870. אולי הכוונה לכך, שהרגש עשוי להביא את האדם לפעולה גשמית מסויימת; למשל, בסיפור זה – אם אותו אדם היה פוגע פיזית ברעהו בעקבות כעסו עליו. וראה גם להלן בפתגם ליום י"ג חשוון.